

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2546/2020
09.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., Општина ..., кога заступа пуномоћник Милан Ристић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, Основног суда у Бујановцу, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца на пресуду Вишег суда у Врању Гж 4912/18 од 16.10.2019. године, у седници одржаној 09.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Врању Гж 4912/18 од 16.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу Прр1 23/16 од 01.03.2017. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу плати накнаду имовинске штете због неспровођења решења И бр. 368/07 од 18.10.2007. године у износу од 100.000,00 динара, на име главног дуга са каматом на овај износ у смислу члана 277. ЗОО почев од 15.05.2006. године па до коначне исплате, износ од 20.094,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 15.05.2006. године, до коначне исплате и износ од 18.749,00 динара, на име трошкова по решењу И бр. 368/07 од 18.10.2007. године са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 18.10.2007. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца преко досуђених 100.000,00 динара до тражених 342.456,65 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати 13.500,00 динара од извршности до исплате.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 4912/18 од 16.10.2019. године, преиначена је пресуда Основног суда у Бујановцу Прр1 бр. 23/16 од 01.03.2017. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име накнаде имовинске штете због неспровођења извршења И бр. 368/07 од 18.10.2007. године плати 100.000,00 динара, на име главног дуга са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 15.05.2006. године па до коначне исплате, 20.094,00 динара, на име

трошкова парничног поступка са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 15.05.2006. године, до коначне исплате и износ од 18.749,00 динара, на име трошкова извршења по решењу И бр. 368/07 од 18.10.2007. године, са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 18.10.2007. године па до коначне исплате, као и да му исплати трошкове парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој исплати на име трошкова парничног поступка 18.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуда. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој исплати на име трошкова другостепеног поступка 12.000,00 динара у року од 8 дана до дана пријема отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту ЗПП) у вези члана 403. став 2. тачка 2. истог Закона и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступу није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Вишег суда у Врању Р4И бр. 11/16 од 27.04.2016. године утврђено је да је тужиоцу, повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Бујановцу у предмету И број 368/07, а који сада носи број И 7256/10 и који поступак извршења се спроводи према извршном дужнику Д.П. „ББ“ ... и због тога потражује накнаду имовинске штете због неспровођења извршења. Штету је определио на износ од 342.456,65 динара на име главног дуга са каматом, износ од 20.094,00 динара на име трошкова парничног поступка са каматом, на име трошкова извршења по решењу И број 368/07 од 18.10.2007. године са каматом, као и трошкова парничног поступка колико буду изнели до окончања поступка.

Првостепени суд је на основу спроведених доказа нашао да је тужбени захтев делимично основан. Тужиоцу је утврђено да му је повређено право на суђење у разумном року решењем Основног суда у Бујановцу Р4И бр. 11/16 од 27.04.2016. године, а у вези поступка у предмету у којем је спровођено извршење ради наплате његовог потраживања. Тужилац је тржио да се изврши забележба на пословној згради извршног дужника Г.П. „ББ“ д.о.о. на катастарској парцели број .../... – земљиште под зградом - објектом површине 510 м², КО Суд је прихватио предлог и извршена је забележба решења о извршењу И број 268/07 од 18.10.2007. године. Основни суд у Бујановцу је дана 20.04.2016. године донео решење И број 7256/10 којим је обустављен поступак извршења и укинута све спроведене радње. Тужиоцу потраживање није намирено. Полазећи од одредбе члана 32. став 1. и члана 34. став 2. Устава Републике Србије, члана 6. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и члана 26. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, првостепени суд је нашао да је захтев делимично основан па је тужиоцу на име накнаде штете досудио износ од 100.000,00 динара. У преосталом делу тужбени захтев је одбио као неоснован.

Виши суд је, одлучујући по жалби, закључио да је у овој правној ствари правилно утврђено чињенично стање али да је погрешно примењено материјално право. Првостепени суд је своју одлуку засновао на решењу Вишег суда у Врању Р4И број 11/16 од 27.04.2016. године, којим је утврђено да је овде тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у предмету И 368/07 и досуђена му примерена накнада у износу од 30.000,00 динара. То решење је донето применом члана 8а, 8б и 8в Закона о уређењу судова Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 116/08...78/11...101/13). Те одредбе су престале да важе 01.01.2016. године, јер је у међувремену донет нови Закон о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/2015). Закон о уређењу судова није предвиђао могућност подношења тужбе за накнаду неимовинске и имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року. Могућност подношења тужбе за новчано обештећење као и за накнаду имовинске штете предвиђена је тек одредбом чл. 26. и 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року, будући да је чланом 34. став 1. тог закона прописано да се поступак за заштиту права на суђење у разумном року који је до дана ступања на снагу овог закона покренут према Закону о уређењу судова, наставља према том закону. Тужилац је био дужан да поднесе приговор у смислу одредби Закона о заштити права на суђење у разумном року и тек након правноснажности усвајајуће одлуке по приговору могао је да потражује одговарајућу штету, што није учинио. Стога је усвојио жалбу тужене и одбио тужбени захтев тужиоца.

Врховни касациони суд налази да је на тако утврђено чињеничног стање правилно другостепени суд применио материјално право и то одредбу члана 34. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/2015) који Закон се примењује од 01.01.2016. године, када је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете одбио.

Одредбом члана 34. Закона о заштити права на суђење у разумном року је прописано да се поступак за заштиту права на суђење у разумном року који је до дана ступања на снагу овог закона покренут према Закону о уређењу судова, наставља према том закону, а овај закон примењује се на поступке који нису окончани у време покретања поступка ако је евентуално повреда права настала пре почетка примене одредаба чланова 8а-8в Закона о уређењу судова, а о њој није одлучивао Уставни суд у поступку по уставној жалби и на поступке који нису окончани у време покретања поступка, ако је евентуална повреда права настала после престанка важења напред наведених одредаба Закона о уређењу судова.

Стога, по оцени Врховног касационог суда, правилно закључује другостепени суд да тужилац, у конкретном случају нема право да по одредби члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року тражи накнаду материјалне штете, будући да му претходно није утврђена повреда права на суђење у разумном року у складу са тим законом, већ применом одредаба чланова 8а, 8б и 8в Закона о уређењу судова. Тужилац је по основу тако утврђене повреде права на суђење у разумном року могао накнаду имовинске штете потраживати у поступку пред Уставним судом по уставној жалби, што је један број извршних поверилаца који су били у истом положају као и овде тужилац и учинио.

Навод тужиоца из ревизије да је другостепени суд погрешно применио материјално право из разлога што је погрешно протумачио да је повреда права тужиоца на суђење у разумном року утврђена решењем Вишег суда у Врању Р4 И 409/15 од 31.03.2016. године, утврђена применом раније важећег Закона о уређењу судова, а не применом Закона о заштити права на суђење у разумном року, будући да је предметно решење донето након ступања на снагу Закона о заштити права на суђење у разумном року, је неоснован. Наиме, чињеница да је решење којим је тужиоцу утврђена повреда права на суђење у разумном року у предметном извршном предмету донето након ступања на снагу, односно, почетка примене Закона о заштити права на суђење у разумном року, не значи аутоматски да је повреду права на суђење у разумном року требало ценити применом одредаба тог закона, будући да је тужилац предлог за заштиту права на суђење у разумном року надлежном суду поднео током 2015. године, дакле пре ступања на снагу Закона о заштити права на суђење у разумном року, а да је одредбом члана 34. Закона о заштити права на суђење у разумном року управо прописано да ће се поступак за заштиту права на суђење у разумном року који је до дана ступања на снагу тог закона покренут према Закону о уређењу судова, наставити према Закону о уређењу судова, што је правилно учинио и Виши суд у Врању.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе у ревизији тужиоца, па је нашао да су без утицаја на правилно и законито донету одлуку другостепеног суда.

Правилна је и одлука другостепеног суда о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом и трећем изреке пресуде.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић